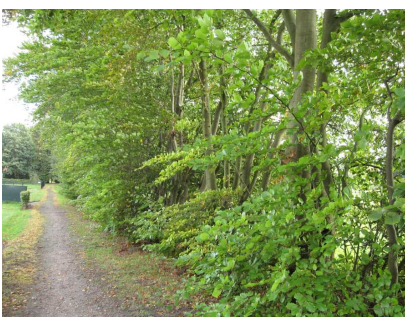
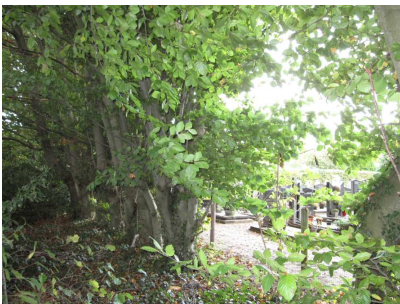

Quickscan Flora en Fauna

Zonnetij, Kern Aarle-Rixtel

Gemeente Laarbeek

Quickscan Flora en fauna

Zonnetij, Kern Aarle-Rixtel

Gemeente Laarbeek

Datum:

23 november 2009

Projectgegevens:

NAT02-DNP00001-01a

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Flora- en faunawet	2
1.4	Methode	2
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Toekomstige situatie	7
3	Onderzoeksresultaten	9
3.1	Literatuurstudie	9
3.2	Veldbezoek	10
4	Toetsing aan de Flora- en faunawet	11
4.1	Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)	11
4.2	Vogels	11
4.3	Vleermuizen	11
4.4	Eekhoorn	13
5	Conclusies en aanbevelingen	15
5.1	Conclusie	15
5.2	Aanbevelingen	16
6	Bronnen	17
6.1	Boeken en rapporten	17
6.2	Websites	17

Bijlage:

Algemene informatie Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) vormt de bouw van maximaal 65 woningen op de uitbreidingslocatie Zonnetij aan de Molenstraat/Kerkstraat te Aarle-Rixtel. Voor het plangebied vigeert het bestemmingsplan 'Zonnetij'.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. Op onderstaande figuur is het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 1: Begrenzing en locatie plangebied (google maps, 2009).

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenoemde ingreep met de Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime.
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime.
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten).

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlage.

1.4 Methode

Literatuurstudie

Allereerst heeft er een literatuurstudie plaatsgevonden om na te gaan welke biotopen en daaraan verbonden (strikt beschermde) soorten in het plangebied worden verwacht.

Via de website natuurloket.nl heeft een eerste verkenning plaatsgevonden van aanwezige soorten in het kilometerhok waarin het plangebied ligt.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels min of meer gedateerd is, blijkt dat in of nabij de locaties in het verleden diverse strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij niet bekend. Deze gegevens hebben veelal betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied.

De website www.waarneming.nl is daarnaast eveneens geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kan op deze website natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt redelijk gecontroleerd middels collegiale toetsing. Soortwaarnemingen via deze bron zijn derhalve redelijk betrouwbaar, maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kunnen deze waarnemingen een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarnemingen zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is afgelegd op 7 oktober 2009 bij 21°C en half bewolkt weer. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Huidig gebruik

Het plangebied is één van de laatste inbreidingslocaties in de kern Aarle-Rixtel, in het dorp ook wel bekend als de ‘gronden Smulders’. In het verleden bevond zich op het zuidelijk deel van het plangebied, aan de Kerkstraat 18, een woning. Deze is inmiddels gesloopt nadat deze grotendeels werd verwoest door een brand. Het zuidelijk deel van het plangebied is middels een bosschage gescheiden van het noordelijk deel. Dit deel van het plangebied is altijd bestemd geweest als ‘groenvoorziening’.

Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de (achter)tuinen van de aan de Kerkstraat gelegen woningen. Deze lintbebouwing bestaat voornamelijk uit twee-onder-een-kap en een aantal vrijstaande woningen van twee bouwlagen met een kap. De woningen zijn allen in één rooilijn aan de Kerkstraat gebouwd. Eén woning echter, tegenover de kruising Kerkstraat/Terlingenplein, aan de Kerkstraat 14 ligt gekanteld, verder naar achteren op de kavel. Deze woning grenst met de zijgevel direct aan het zuidelijk deel van het plangebied, waar voorheen de inmiddels afgebrande woning stond.

Aan de noordzijde is het plangebied van de aan de Molenstraat gelegen groenzone met bergbezinkbassin gescheiden door middel van een houtwal. Aan de overzijde van de Molenstraat ligt het buitengebied. Hier is nauwelijks bebouwing aanwezig, met uitzondering van een aantal boerderijen, welke verder in het landschap liggen. Op de hoek Molenstraat/Kerkstraat bevinden zich nog een aantal woningen.

Aan de oostzijde van plangebied is het terrein van Woonpark Zonnetij gelegen. Op de grens van dit terrein bevinden zich momenteel woonzorgeenheden bestaande uit twee bouwlagen met plat dak. De achtertuinen van de begane grondwoningen zijn naar het plangebied gericht en worden door middel van een haag en een grasstrook van het plangebied gescheiden.

Aan de zuidoostzijde grenst het plangebied aan de begraafplaats. Uitbreiding van de begraafplaats zal plaatsvinden richting het noorden op het plangebied van Woonpark Zonnetij. Het plangebied is door middel van een muur en een rij forse beukenbomen van de begraafplaats gescheiden (figuur 2, impressie plangebied).

Figuur 2: impressie plangebied (Croonen Adviseurs, 2009).

Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Er is geen sprake van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet ter plaatse of in de nabijheid van het plangebied. Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) of de provinciale Groene Hoofdstructuur (GHS).

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden, de Flora- en faunawet op de bescherming van soorten. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale streekplannen uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. In of in de nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. In dit geval is daar geen sprake van.

2.2 Toekomstige situatie

Toekomstig gebruik

De ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit de bouw van 64 woningen, bestaande uit 22 appartementen en 42 grondgebonden woningen (figuur 3).

Figuur 3: Situatieschets van het uit te werken plangebied (Croonen Adviseurs, 2009)

Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Gezien deze ruimtelijke ontwikkeling en het bijbehorende ontwerp, zal de bestaande beplanting in de zuidwest hoek van het plangebied verdwijnen. Daarnaast zal een deel van de bomenrij in de noordwest hoek het plangebied worden gekapt voor de aanleg van de ingang tot de toekomstige woonwijk.

3 Onderzoeksresultaten

3.1 Literatuurstudie

Op basis van een eerste verkenning middels het natuurloket is geconstateerd dat in de kilometerhokken waarin de locatie ligt (X:172; Y:391) (strikt) beschermde soorten zijn aangetroffen, namelijk vaatplanten, zoogdieren, broedvogels, amfibieën en paddenstoelen. Het overgrote deel van de soortgroepen is echter slecht of zelfs geheel niet onderzocht, waardoor het natuurloket beperkt inzicht biedt in mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Op de site waarneming.nl (2007-2009) worden naast de Euraziatische rode eekhoorn de volgende standvogels (categorie 4 en 5) en rode lijst vogelsoorten vermeld: boomvalk, gierzwaluw, huiszwaluw, oeverloper, wulp, bosuil, sperwer, havik, groene specht, blauwe reiger, grote bonte specht, sperwer, spreeuw, kerkuil, pimpelmees, zwarte mees, koolmees, zwarte kraai, roek, slechtvalk, duinpieper (RL 2004), ooievaar, ringmus en torenvalk. De Rode Lijst vogels is een lijst met zeldzame bedreigde vogelsoorten in Nederland. Deze wordt opgesteld aan de hand van de criteria zeldzaamheid en trend.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlanten (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft:

- Een groot aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten, zoals konijn, vos, mol en daarnaast de zwaarder beschermde eekhoorn en enkele vleermuissoorten waaronder bosvleermuis, laatvlieger, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, meervleermuis, ruike dwergvleermuis, rosse vleermuis, vale vleermuis en watervleermuis.
- Een groot aantal algemene vogelsoorten en daarnaast ook een aantal standvogels (categorie 4 en 5) en vogelsoorten van de rode lijst, waaronder: boomvalk, patrijs, wulp, steenuil, kerkuil, zwarte specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, veldleeuwerik, boerenzwaluw, huiszwaluw, boompieper, graspieper, gele kwikstaart, nachtegaal, zwarte roodstaart, spotvogel, grauwe vliegenvanger, staartmees, zwarte mees, pimpelmees, koolmees, spreeuw, huismus, ringmus, zwarte kraai en kneu.
- Enkele algemene licht beschermde soorten (tabel 1): bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Daarnaast nog de volgende strikt beschermde (tabel 2/3) soorten: alpenwatersalamander, vinpootsalamander, heikikker, poelkikker, zandhagedis en levendbarende hagedis.
- De volgende beschermde Flora- en faunawet plantensoorten: gewone dotterbloem, grasklokje, gevlekte orchis, ronde zonnedauw, brede wespenorchis, klokjesgentiaan, jeneverbes, drijvende waterweegbree, waterdrieblad, wilde gagel en gewone vogelmelk.

- Vele algemene vlindersoorten waaronder kleine vos, oranjetipje, koevinkje, landkaartje, hooibeestje, boomblauwtje, gele luzernevlinder, citroenvlinder, dagpauwoog, argusvlinder, kleine vuurvlinder, bruin zandoogje, eikenpage, groot dikkopje, koninginnepage, bont zandoogje, groot koolwitje, klein geaderd witje, klein koolwitje, gehakkelde aurelia, icarusblauwtje, oranje zandoogje, zwartsprietdikkopje, geelsprietdikkopje, atalanta en distelvlinder.
- Licht beschermde tabel 1 soorten en algemene libellensoorten waaronder blauwe glazenmaker, venglazenmaker, paardenbijter, grote keizerlibel, glassnijder, weidebeekjuffer, kanaaljuffer, azuurwaterjuffer, watersnuffel, kleine roodoogjuffer, lantaarntje, zwervende pantserjuffer, tangpantserjuffer, tengere pantserjuffer, platbuik, viervlek, gewone oeverlibel, blauwe breedscheenjuffer, metaalglanslibel, vuurjuffer, zwarte heidelibel, zwervende heidelibel, bloedrode heidelibel, bruinrode heidelibel en steenrode heidelibel.

Beschermde soorten uit andere soortgroepen zijn niet aangetroffen.

3.2 Veldbezoek

Op 7 oktober 2009 bij 21°C en half bewolkt weer is een veldbezoek afgelegd aan het plangebied. Aan de hand van de literatuurstudie en de aangetroffen biotopen kan een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

In het noorden van het plangebied staat een rij beuken die ter afscheiding dient met de Molenstraat. Daarnaast komt er op de perceelafscheiding met de begraafplaats in het zuidoosten een rij forse beukenbomen voor. De oostzijde van het terrein wordt begrensd door een brede oude haag met struiken. In de zuidwesthoek en het zuiden van het plangebied komen meerdere bomen en kleine bosschages voor. De noordelijke helft van het plangebied bestaat geheel uit grasveld. De westelijke zijde van het plangebied grenst aan de achterkant van de tuinen die behoren bij de woningen aan de Kerkstraat. Hier bevindt zich een droge greppel.

In enkele bomen in de zuidwest hoek van het plangebied, onder andere in de Gewone es, zijn gaten en spleten aangetroffen die als vleermuis verblijfplaats zouden kunnen dienen. De vegetatie in het plangebied betreft naast de bomen voornamelijk grassen en ruigtekruiden, allen algemene soorten.

4 Toetsing aan de Flora- en faunawet

4.1 Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig blijft en het algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

4.2 Vogels

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd, dit betreft alle in bomen broedende roofvogelsoorten en de kerkuil, ransuil, steenuil, oehoe, roek, grote gele kwikstaart en ooievaar. Enkele van deze soorten zouden volgens de literatuurstudie aanwezig kunnen zijn in het plangebied (zie par. 3.1). In de te verwijderen beplanting op het terrein zijn geen (vaste) broedplaatsen of (spechten)holen aangetroffen. Aanwezigheid van vaste broedplaatsen (categorie 4- vogelsoorten) kan echter niet volledig worden uitgesloten, daar het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden. Dit geldt eveneens voor categorie 5- vogelsoorten. Alle vogelsoorten in categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dit geval zijn er voldoende nestmogelijkheden in en om het plangebied aanwezig. Er zijn daarom geen ecologische omstandigheden of zwaarwegende feiten die jaarronde bescherming rechtvaardigen. Er dient daarom nader onderzoek uit te worden gevoerd naar de aanwezigheid van standvogels, (uilen en spechten) in de te verwijderen bomen in het plangebied. Worden hierbij geen categorie 4-vogelsoorten aangetroffen, dan zijn er geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet en hoeft er geen ontheffing te worden aangevraagd. In andere gevallen is een ontheffing noodzakelijk.

4.3 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het kappen van vooral oudere bomen dient ten allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen. Op voorliggende planlocatie zijn in de te verwijderen beplanting enkele bomen aangetroffen met voor vleermuizen geschikte scheuren en gaten (figuur 5).

Deze bevinden zich voor een deel in de bomenrij aan de noordzijde (figuur 4), echter niet op de plaats waar de beoogde ontsluiting plaatsvindt. Daarnaast zijn er enkele bomen met gaten/spletten aangetroffen in de bomengroep in de zuidwest zijde van het plangebied.

Derhalve dient er nader onderzoek te worden verricht naar de aanwezigheid van vleermuizen in de bomenrij in het noordoosten van het plangebied en de bomengroep in het zuidwesten van het plangebied. Dit onderzoek zal bestaan uit zes veldbezoeken, verdeeld over drie avond/nacht - en drie ochtendbezoeken. Deze bezoeken worden uitgevoerd van april tot halverwege september 2010.

Figuur 4: Locatie aangetroffen gaten en scheuren in bomenrij noordoosten plangebied

Bij dit onderzoek zal onder anderen worden gekeken naar paarverblijfplaatsen, zomer-verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden.

Het plangebied is eveneens geschikt als foerageergebied (jachtgebied). Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied de verblijfplaats ook zou verdwijnen. Met de huidige ruimtelijke ontwikkeling blijven vrijwel alle laanbomen in het plangebied behouden. Er bevindt zich daarnaast voldoende foerageergebied in de directe nabijheid van het plangebied, waardoor eventuele verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied niet in het geding zijn. Derhalve zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet wat betreft foerageergebied.

Figuur 5: Aangetroffen gaten in enkele bomen in het zuidwesten van het plangebied (Croonen Adviseurs, 2009)

4.4 Eekhoorn

Een eekhoorn maakt jaarlijks een nest voor het groot brengen van de jongen en aan het eind van de herfst wordt een vijftal winternesten gebouwd om de winter in door te brengen. Elk jaar worden de nesten op een andere plek gebouwd. Alleen in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen is dat nest beschermd, de winternesten zijn alleen beschermd in de periode dat ze gebruikt worden voor de overwintering, omdat er elk jaar nieuwe nesten worden gemaakt. In het plangebied zijn bij het veldbezoek geen nesten van een eekhoorn aangetroffen. Dit kan gezien het seizoen waarin het veldbezoek heeft plaatsgevonden echter niet geheel worden uitgesloten.

Het plangebied is daarnaast geschikt als foerageergebied (jachtgebied). Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dus bij het verdwijnen van het foerageergebied zou de verblijfplaats ook verdwijnen. In voorliggend geval is er genoeg foerageergebied in de omgeving over en blijven eveneens vrijwel alle (laan)bomen in het plangebied behouden, waardoor eventuele verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied niet in het geding zijn.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusie

Op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek kan worden vastgesteld dat het terrein een potentiële habitat biedt voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde broedvogels, vleermuizen en de Euraziatische rode eekhoorn.

Tabel 1-soorten

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Vogels

Met broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (halverwege maart tot en met halverwege augustus) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. In de te verwijderen beplanting op het terrein zijn geen (vaste) broedplaatsen of (spechten)holen aangetroffen. Aanwezigheid van uilen en spechten (standvogels, categorie 4) en categorie 5 vogelsoorten kan echter niet geheel worden uitgesloten, daar het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden.

Er zijn geen ecologische omstandigheden of zwaarwegende feiten die jaarronde bescherming van nesten van categorie 5-vogelsoorten rechtvaardigen. Er dient daarom nader onderzoek uit te worden gevoerd naar de aanwezigheid van standvogels, (uilen en spechten) in de te verwijderen bomen in het plangebied. Worden hierbij geen categorie 4-vogelsoorten aangetroffen, dan zijn er geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet en hoeft er geen ontheffing te worden aangevraagd. In andere gevallen is een ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Op voorliggende planlocatie zijn in de te verwijderen beplanting enkele bomen aangetroffen met voor vleermuizen geschikte scheuren en gaten. Het onderzoeksgebied is daarnaast mogelijk van belang als foerageergebied voor vleermuizen. In voorliggend geval is er genoeg foerageergebied in de omgeving over waardoor eventuele verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied niet in het geding zijn.

Er dient nader onderzoek te worden verricht naar de aanwezigheid van vleermuizen in de te verwijderen bomen in het plangebied. Indien er geen vleermuizen worden aangetroffen zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. In andere gevallen dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Eekhoorns

Met eventueel aanwezige eekhoorns in het gebied kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de kraamperiode (circa maart tot en met mei) en de winterperiode indien concrete nesten aanwezig zijn. In dergelijk geval zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

5.2 Aanbevelingen

Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen is het wel belangrijk om het aanbrengen van verlichting zoveel mogelijk te beperken. Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen of weinig belemmering. Vanuit vleermuizenoogpunt heeft het de voorkeur dat deze armaturen gebruikt worden.

6 Bronnen

6.1 Boeken en rapporten

- Broekhuizen, S. et al. (1992). *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*, KNNV.
- Cools, J. M.A., (1989). *Atlas van de Noord-Brabantse Flora*, KNNV.
- SOVON, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS – Nederland.

6.2 Websites

- vlinderstichting.nl
- www.natuurloket.nl
- maps.google.nl
- www.minInv.nl
- www.ravon.nl
- waarneming.nl

Bijlage

Algemene informatie Flora- en faunawet

Algemeen Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

De wet regelt onder meer beheer, schadebestrijding, jacht, handel, bezit en andere menselijke activiteiten die een schadelijk effect kunnen hebben op beschermde soorten.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Daarnaast stelt de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verbodsbepalingen houden onder andere in dat (beschermde) planten niet geplukt mogen worden. Dieren (beschermd of niet) mogen niet gedood, verwond of gevangen worden. Ook de plaatsen waar dieren verblijven zijn beschermd. Het uitzetten van dieren of planten in de vrije natuur is niet toegestaan, net zomin als het kopen of verkopen van (beschermde) planten of dieren, of producten die van (beschermde) planten of dieren zijn gemaakt.

Beschermde leefomgeving

De Flora- en faunawet maakt het voor provincies mogelijk een bepaalde plek in landschap aan te wijzen als beschermde leefomgeving. Zo kunnen plaatsen die van groot belang zijn voor het voortbestaan van een planten- of diersoort worden beschermd. Een beschermde leefomgeving kan bijvoorbeeld zijn: een fort of bunker waar vleermuizen overwinteren, een dassenburcht, een plek waar orchideeën groeien of een muur waarop beschermde planten groeien.

Ontheffingen

De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten door middel van een groot aantal verbodsbepalingen:

- Verboden handelingen bij beschermde planten en dieren. Bijvoorbeeld het verbod op het doden van eekhoorns.
- Verboden en bepalingen voor jacht- en vangmiddelen. Bijvoorbeeld het verbod op het bezit van strikken en vallen.

In bepaalde gevallen zijn uitzonderingen mogelijk op deze verboden. Provincies kunnen ontheffing verlenen voor de bestrijding van dieren die schade toebrengen of voor het beheer van de wildstand. In alle overige gevallen kan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een ontheffing verlenen.

De Dienst Regelingen van LNV verleent in de praktijk de meeste ontheffingen. Dit gebeurt op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze ontheffingen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1 Ruimtelijke ingrepen:

Ontheffingen die nodig zijn vanwege de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied, bijvoorbeeld de aanleg van woonwijken, wegen of (natuur)terreinen. Deze ontheffingen kunnen ook worden gegeven voor (onderhouds)werkzaamheden.

2 Onderwijs en onderzoek, repopulatie en herintroductie:

In het geval van onderwijs en onderzoek kan bijvoorbeeld ontheffing worden verleend voor het vangen van dieren om DNA af te nemen voor wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld van repopulatie en herintroductie is het uitzetten van otters in natuurgebieden.

3 Overigen:

Deze categorie is zeer ruim. Het kan gaan om ontheffingen van het bezitsverbod of ontheffingen van het gebruik van verboden vangmiddelen. Ook ontheffingen voor het gebruik van biologische bestrijders in tuinbouwkassen zijn mogelijk. Als een provincie geen ontheffing kan verlenen voor schade- en overlastbestrijding, verleent de Dienst Regelingen deze soms.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hier- toe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime.
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime.
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daar- bij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Catego- rie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vo- gelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten).

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ont- heffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.